

Sosiaali- ja Terveysministeriön kirjaamo

kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntöönne 18.4.2018

Viitetieto STM010:00/2015

Toiminnallisten häiriöiden yhtenäiset hoidon perusteet

Kiitämme lausuntomahdollisuudesta ja toteamme Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry:n osalta seuraavaa:

Pidämme toiminnallisten häiriöiden hoidon järjestäminen- työryhmän muistiota hyvin pohjustettuna.

Toiminnalliset häiriöt käsittävät heterogeenisen ryhmän oireita, joiden taustalla on erilaisia toistaiseksi tunnistamattomia mekanismeja. Lisäksi potilailla voi olla laaja kirjo muita epäspesifisiä oireita, kuten työryhmän valmistelemassa muistiossa todetaan. Toiminnallisten häiriöiden aiheuttamat oireet ovat kuitenkin todellisia ja elimellisiä. Julkisessa terveydenhuollossa potilaat kokevat usein, että heidän oireiluunsa ei suhtauduta vakavasti eikä heitä kuulla tai ymmärretä riittävästi. Potilasjärjestön näkökulmasta Allergia-, Iho- ja Astmaliitto pitää erityisen tärkeänä toiminnallisista häiriöistä kärsivien potilaiden oireilun ottamista vakavasti ja oireiden vähättelyn poissulkemista.

Toiminnallisten häiriöiden kriteeristössä ja diagnostisissa käytänteissä esiintyy vaihtelevuutta. Kriteerit ovat yleisiä ja sopivat eri sairauksiin. Yhtenäisen kriteeristön laadinta on hankalaa, koska kyseessä on heterogeeninen ryhmä. Toiminnallisten häiriöiden oireiden moninaisuus voi aiheuttaa puutteita esimerkiksi harvinaisten sairauksien tunnistamisessa, sillä kuvatut toiminnallisiin häiriöihin liitetyt oireet sopivat moniin eri sairauksiin. Tällöin lääkärin arviointikyky ja kokonaiskuvan hahmottaminen ovat avainasemassa

Toiminnallisten häiriöiden hoidossa hyvän ja toimivan hoitopolun saavuttaminen edellyttää moniammatillista yhteistyötä sekä uusien, näyttöön perustuvien tutkimusmuotojen kehittämistä ja käyttöönottoa. Haasteeksi toiminnallisten häiriöiden hoidossa voi muodostua perusterveydenhuollon resurssien puute, kohtaamisten taajuus suhteessa muistiossa esitettyihin päätelmiin oirekirjosta ja hoitopolusta sekä se, tunnistaako lääkäri toiminnallisista häiriöistä kärsivän potilaan ja osaa ohjata potilaan oikeaan erityisyksikköön hoitoon. Yleislääkäreiden rooli potilaan hoitopolun jatkumisesta ja ohjauksesta erityisyksikköön korostuu. Vaikeiden tapausten kohdalla tarvitaan erityisosaamista.

Haasteena valmisteltavassa esityksessä muodostuu myös yhdenvertaisuuden toteutuminen sairaanhoitopiirien ja maakuntien välillä, mikäli osaaminen keskittyy erityispoliklinikoille. Viestinnän osalta kannustamme avoimuuteen.

Helsingissä 16.5.2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Allergi' followed by a stylized flourish.

toimitusjohtaja

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry